

**Protokół z kontroli problemowej przeprowadzonej
w Urzędzie Miasta w Świeciu**

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej:

Urząd Miasta
ul. Wojska Polskiego 124
86-100 Świecie

2. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej:

Burmistrz Miasta Świecia- Pan Krzysztof Kułakowski

3. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolerów:

1. **Beata Sulima** - starszy inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy na podstawie upoważnienia Nr 810 / 2018 z dnia 26 listopada 2018 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Kujawsko- Pomorskiego, kierownik zespołu kontrolnego, kierownik zespołu kontrolnego;
2. **Anna Kuczora** - inspektor wojewódzki Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko- Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy na podstawie upoważnienia Nr 810/2018 z dnia 26 listopada 2018 roku wydanego z upoważnienia Wojewody Kujawsko- Pomorskiego.

(akta kontroli str. 1)

4. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

28 -29 listopada i 04 grudnia 2018r.

5. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli:

Przedmiotem kontroli jest działanie podejmowane przez gminę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” na terenie Gminy Świecie w 2017 i 2018 roku (do dnia kontroli).

(akta kontroli, str. 8-11)

6. Okres objęty kontrolą:

1 stycznia 2017 r. – 28 listopada 2018 r.

7. W toku kontroli wyjaśnień udzielał:

Pani Hanna Kania - Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Świeciu.

8. W niniejszym protokole stosuje się następujące skróty:

1. **ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
2. **ustawa o ochronie danych osobowych** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2018 r. poz. 1000 ze zm.),

3. **kpa lub kodeks postępowania administracyjnego** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14.06.1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2018 r. poz. 2096 ze zm.),
4. **rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie** – należy przez to rozumieć Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718),
5. **rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty”** - należy przez to rozumieć Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13 września 2011 r. (Dz. U. 2011 r., Nr 209, poz. 1245),
6. **ustawa o pomocy społecznej** – należy przez to rozumieć ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.),
7. **Procedura NK** – procedura „Niebieskie Karty”
8. **NK-A** – formularz „Niebieskie Karta –A”
9. **NK-B** - formularz „Niebieskie Karta B”
10. **NK-C** – formularz „Niebieskie Karty-C”
11. **NK-D** – formularz „Niebieskie Karty-C”.

I. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości lub uchybień oraz ich zakresu, przyczyn i skutków wraz ze wskazaniem podstawy prawnej, której naruszenie stanowią ujawnione nieprawidłowości oraz osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Akty prawa miejscowego regulujące kontrolowany zakres:

1. Uchwała Nr 58/15 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 kwietnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2019.

(akta kontroli str. 13-39)

2. Uchwała Nr 59/11 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego

Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

(akta kontroli str. 51-53)

3. Zarządzenie Nr 297/15 Burmistrza Świecia z dnia 25 września 2015 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

(akta kontroli str. 41-43)

4. Zarządzenie Nr 1179/14 Burmistrza Świecia z dnia 23 września 2014r. w sprawie współpracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie a Strażą Miejską w Świeciu.

(akta kontroli str. 61)

5. Porozumienie w sprawie kierowania mieszkańców Gminy Świecie do hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej

(akta kontroli str. 55-58)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą Nr 58/15 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 kwietnia 2015 roku został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2019. Dokument ten zawiera analizę i diagnozę problemów społecznych związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie występujących na terenie Miasta Świecie. Program tworzony był przy współpracy wielu instytucji. Punkt II Programu wskazuje skład zespołu opracowującego program (9 przedstawicieli instytucji). W dokumencie wskazano obszary problemowe wyznaczające kierunki działań, wskazano cele główne i szczegółowe. Określono w jaki sposób będzie prowadzony monitoring Programu oraz jego sprawozdawczość. Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 58/15 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 30 kwietnia 2015 r. stanowi Harmonogram działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 -2019. Harmonogram określa zadania Programu, sposób realizacji tych zadań, przypisując odpowiedzialny podmiot oraz termin realizacji.

(akta kontroli, str. 13-39)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych

i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Z przedłożonego Sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2017 r. jakie przedłożyła zespołowi kontrolnemu Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Pani Hanna Kania wynika, że w Mieście Świecie realizowano działania edukacyjne, ukierunkowane na podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działaniami objęto społeczność lokalną: dzieci, młodzież, oraz osoby dorosłe. Ustalono,

że na terenie Gminy Miejskiej wiele instytucji włączyło się w działania edukacyjne i prewencyjne.

Placówki wsparcia dziennego (7 placówek) prowadziły systematyczne zajęcia edukacyjno-wychowawcze z zakresu profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych. Zajęcia profilaktyczne odbywały się raz miesiącu, w ramach których dzieci nabywały umiejętność rozwiązywania konfliktów oraz poznawały sposoby radzenia sobie ze złością, uczyły się współpracy w grupie, szacunku do innych. W szkołach odbywały się spotkania z Policjantami w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Prowadzone były pogadanki z uczniami zachowującymi się agresywnie. Prowadzono cykl zajęć socjoterapeutycznych. Realizowane były programy profilaktyczne „Szkolny Program Przeciwdziałania Agresji”, „Spójrz Inaczej”, „Przemoc odbierze Ci moc”, „Rodzina w Centrum”, cykliczne obchody Światowego Dnia Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci. Ponadto w szkołach na terenie Gminy były organizowane panele edukacyjne dla kadry nauczycielskiej szkół i dla rodziców z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szkoły uczestniczyły w programie społecznym „Szkoła bez przemocy”.

Z przedstawionego sprawozdania wynika, że wszystkie podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozpowszechniają informacje na temat form, zasad i miejsc udzielania pomocy i wsparcia.

Działania edukacyjne, ale zarazem pomocowe prowadzi Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu. W 2017 r. psycholog zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej przeprowadził 85 rozmów w ramach procedury NK. Asystent rodziny objął 11 rodzin (w tym 37 dzieci) w ramach procedury NK. Przewodniczący Zespołu/specjalista pracy socjalnej ds. wspierania rodzin i przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzi poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – przeprowadzono 75 rozmów interwencyjno - edukacyjnych z mieszkańcami Gminy, z czego 40 w ramach procedury NK.

Mieszkańcy Gminy Świecie mają możliwość uzyskania bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, w formie pracy socjalnej, współpracy z asystentem rodziny oraz wsparcia terapeutów uzależnień i współuzależnień.

W niniejszym Sprawozdaniu określono również rozmiar działań interwencyjnych i edukacyjnych prowadzonych w Punkcie Konsultacyjnym działającym w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Świeciu na rzecz osób pokrzywdzonych. Udzielono 29 porad prawnych w ramach procedury NK, 17 porad psychologicznych, 15 porad pedagogicznych i 11 porad w zakresie uzależnień.

Sprawozdanie zawiera również *Działania podjęte przez: GKRPA w ramach procedury NK, Prokuratury Rejonowej w Świeciu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Kuratorską Służbę Sądową z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Komendę Powiatową Policji w Świeciu, w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.*

Realizacja kontrolowanego zadania gminy w zakresie prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w 2018 r. przedstawia się następująco: psycholog zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu odbył ogółem 319 rozmów, z czego 164 w ramach procedury „Niebieskie Karty”. OPS skierował

6 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Udzielił 48 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych ze zbioru danych osobowych w zakresie opiniowania osób zgłoszonych do GKRPA, z czego 25 wniosków w zakresie procedury „Niebieskie Karty”.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego (*pracownik socjalny*) przeprowadził 97 rozmów informacyjno-edukacyjnych z mieszkańcami gminy Świecie, z czego 64 osobiście w siedzibie OPS, natomiast kontakt telefoniczny był ze strony 33 osób.

W wyniku tych rozmów udzielane były informacje ogólne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, procedury „Niebieskie Karty”, wskazywano miejsca i formy udzielania pomocy i wsparcia.

Ewidencjonowano zgłoszenia niepokojących sygnałów ze strony mieszkańców gminy Świecie – w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie w Zeszycie Interwencji w OPS, w tym zarejestrowano 50 zgłoszeń z czego 22 anonimowych, 4 od sąsiadów, 4 od członka rodziny, 4 od pedagogów, 16 to inne zgłoszenia (*np. Straż Miejska, „Niebieska Linia, asystent rodziny, administrator*).

Zgłoszenia dot. 35 przypadków o zaniedbaniu dzieci, 9 zgłoszeń dot. osób starszych, natomiast 6 zgłoszeń dot. innych sytuacji.

Zgłoszenia dot. 21 środowisk objętych pomocą OPS, 5 rodzin współpracujących z asystentem rodziny, 24 środowisk nieznanymi OPS.

Pracownik socjalny podjął działania adekwatne do zastanej sytuacji w tym w 4 przypadkach wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”, a w 1 przypadku interwencyjnie umieszczono dzieci w pieczy zastępczej (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Pracownicy socjalni skierowali 5 wniosków do sądu rodzinnego, w tym 4 o wgląd w sytuację opiekuńczą nieletnich (3 rodziny, 4 dzieci) oraz 1 wniosek o ograniczenie władzy rodzicielskiej i przyznanie kuratora (1 rodzina, 1 dziecko).

W OPS zatrudnionych jest 3 asystentów rodziny. Asystent rodziny skierował 1 zawiadomienie do sądu rodzinnego dot. sytuacji nieletnich (1 rodzina, 3 dzieci) oraz 1 zawiadomienie do Rzecznika Praw Dziecka (1 rodzina, 1 dziecko).

Pracownicy socjalni mając na uwadze bezpieczeństwo osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie wszczęli 12 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 1 z uwagi na ponowne zdarzenie w trakcie trwania procedury „Niebieskie Karty”.

OPS realizuje współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny Projekt „Usługi Społeczne dla każdego!” w 2018 r. rekrutacją objęto 197 osób z 32 rodzin (*m.in. zwiększenie kompetencji rodzicielskich, wspólne spędzanie czasu wolnego, warsztaty dla dzieci i młodzieży z radzenia sobie z trudnymi emocjami*)

W gminie Świecie w 11 szkołach podstawowych odbywała się pedagogizacja rodziców oraz 2.958 uczniów (*w tym. wygaszane gimnazja*).

Działaniami profilaktycznymi z zakresu przeciwdziałania przemocy objętych było 2.958 uczniów.

GKRPA skierowała 3 wnioski do sądu (z czego 2 w ramach procedury „Niebieskie Karty”) ponadto realizowano działania z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w placówkach oświatowych na terenie gminy Świecie, którymi objęto grupę ok. 8.000 osób.

GKRPA w ramach otwartego konkursu ofert dla Organizacji Pożytku Publicznego udzieliła wsparcia finansowego Stowarzyszeniom i Organizacjom, które w swojej działalności statutowej zawierają działania profilaktyczne. Działania te skierowane były do młodzieży i dzieci oraz osób dorosłych. Udziela się także wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu, współuzależnionym oraz doświadczającym przemocy domowej (*w formie warsztatowej*).

(akta kontroli, str. 130- 171)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia.

Z przedłożonej przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego dokumentacji wynika, że Miasto Świecie w dniu 30.12.2010 r. podpisało Porozumienie w sprawie kierowania mieszkańców Gminy Świecie do hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej, działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu. W § 1 Porozumienia określono zasady działania Ośrodka z wyszczególnieniem jakie osoby mogą korzystać z placówki, jakie formy pomocy mogą uzyskać osoby doznające przemocy w rodzinie, jaką rolę pełni Ośrodek, jak długo osoby mogą w nim przebywać. Porozumienie zawiera druk skierowania do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świeciu (zał. nr 2 Porozumienia).

Na podstawie przedłożonego sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2017 r. zespół kontrolny stwierdza, że schronienia w hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Świeciu udzielono 8 osobom (w tym 5 dzieci). Natomiast 1 kobieta i 2 dzieci skorzystali z pomocy i wsparcia w całodobowym Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia w Tucholi.

Z analizowanej dokumentacji wynika, że Miasto Świecie w pełni realizuje zadanie wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: *zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia.*

(akta kontroli, str. 55-58)

Zadanie gminy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: tworzenie zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o Uchwałę Nr 59/11 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz warunków jego funkcjonowania i Zarządzenie nr 297/2015 Burmistrza Świecia z dnia 25 września 2015 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W § 3 uchwały Rada Gminy określiła przyczyny, w których Burmistrz Świecia odwołuje członka Zespołu, m.in. *w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne*. Zespół kontrolujący stwierdza, że przesłanka odwołania z członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym wykracza poza upoważnienie do określenia trybu i sposobu odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie określa wymogów, jakimi powinien legitymować się członek zespołu interdyscyplinarnego, czy też przesłanek materialno - prawnych ograniczających, czy też wykluczających członkostwo

w zespole. W szczególności ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie zastrzega wobec członków gminnego zespołu interdyscyplinarnego wymogu braku karalności za przestępstwo umyślne. Ustawodawca mocą art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie upoważnił Rady do określenia wymagań wobec członków zespołu interdyscyplinarnego, a za takie należy uznać wprowadzenie jako przesłanki odwołania członka zespołu przed upływem kadencji skazania go prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne. Rada nie posiada umocowania prawnego do regulowania powyższej kwestii. Takie też stanowisko przyjęto w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 12 października 2011 r., sygn. akt IV SA/Wr 380/11 oraz z dnia 6 lipca 2011 r., sygn. akt III SA/Wr 229/11.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w powołanym wyżej wyroku z dnia 6 lipca 2011 r. „*Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie (art. 31 ust. 3 Konstytucji RP), co eliminuje możliwość subdelegacji, a więc przekazania kompetencji normodawczych w tej sferze innemu organowi, w tym także radzie gminy. Argumentem przemawiającym przeciwko legalności regulacji uchwały dotyczącej odwołania członka zespołu interdyscyplinarnego w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne daje się wyprowadzić także z art. 10b ust. 2 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Przepis ten, regulujący odwołanie członka Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przed upływem kadencji, stanowi, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odwołuje członka „w przypadku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe”. Przyjęte unormowanie potwierdza tezę, że do sfery regulacji ustawowej – nie zaś uchwalodawczej na poziomie organu stanowiącego gminy – należy określenie przesłanek uzasadniających odwołanie członka zespołu, gdyż rada może określić jedynie „tryb i sposób” postępowania w takiej sprawie.”*

(akta kontroli, str. 41-54)

Jak wynika z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego, przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w Świeciu jest Pani Hanna Kania - przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu.

Skład Zespołu jest zgodny z treścią art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Został określony przez Burmistrza Świecia, który w Zarządzeniu nr 297/2015 zastosował bezpośrednio zapisy ustawowe.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego przyjęli do stosowania Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego na lata 2015-2019.

Przedmiotowy Regulamin określa cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego, sposób jego funkcjonowania oraz zasady zwoływania, w tym Grup Roboczych. Zawiera załączniki, będące podstawą dokumentacji prowadzonej przez Zespół, takie jak: *wniosek o zwołanie posiedzenia grupy roboczej, protokół posiedzenia grupy roboczej, monitoring sytuacji w rodzinie, wniosek o zwołanie posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, protokół posiedzenia Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, informacja Grupy Roboczej o zakończeniu działań, zgoda na podjęcie działań przez ZI na rzecz osoby/rodziny, oświadczenie o ochronie danych osobowych.*

W unormowaniach prawnych i kompetencyjnych praw podstaw do opracowania i przyjęcia przez Zespół Interdyscyplinarny –Regulaminu porządkującego funkcjonowanie Zespołu.

Zgodnie z normą kompetencyjną zawartą w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to *rada gminy określa tryb powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.* W związku z powyższym stwierdza się, działanie Zespołu za nieprawidłowe. Wszelkie interpretacje wskazują na jedyną dopuszczalną formę przyjęcia regulaminu, jaką jest załącznik do uchwały rady gminy. Oznacza to, że regulamin jako załącznik do uchwały powinien stanowić jej integralną część.

Nieprawidłowe jest działanie wynikające z § 5 ust. 9 Regulaminu *Przewodniczący na posiedzenie Grupy Roboczej zaprasza osoby wskazane we wniosku o zwołanie posiedzenia Grupy Roboczej (wzór wniosku stanowi załącznik nr 3).* Z analizy procedur NK prowadzonych w Świeciu nie wynika, że Grupy Robocze zostały formalnie utworzone. W myśl art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie *grupy robocze mogą być tworzone przez Zespół Interdyscyplinarny w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.* Z praktycznego punktu widzenia zasadne jest, by Zespół Interdyscyplinarny upoważnił Przewodniczącego do podejmowania decyzji w tych sprawach jednoosobowo w konsultacji z członkami Zespołu.

Za niewłaściwe uważa się stosowanie § 6 ust. 1 Regulaminu, który dotyczy pobierania *pisemnej zgody na podjęcie przez Zespół Interdyscyplinarny działań na rzecz osoby/rodziny (wzór stanowi zał. nr 7 do Regulaminu).* Taka praktyka nie znajduje oparcia w przepisach regulujących postępowanie w sprawach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowanych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie i prowadzenie procedury nie jest uzależnione od zgody osoby doznającej przemocy. Pobieranie pisemnej zgody od osób jest sprzeczne z zapisem art. 9d. ust. 1. Rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz treścią § 6 ust 1 Regulaminu, który brzmi: *Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.*

Stwierdzono, że część druków wymienionych w § 7 Regulaminu nie powinna znajdować się w dokumentacji w procedur NK., tj. *wniosek o zwołanie posiedzenia grupy roboczej, zgoda na podjęcie działań przez ZI na rzecz osoby/rodziny, oświadczenie o ochronie danych osobowych,* bowiem ich gromadzenie w aktach nie znajduje poparcia w obowiązujących przepisach prawa.

(akta kontroli str. 65-77)

W analizowanej dokumentacji Zespołu znajdują się Porozumienia zawarte pomiędzy Burmistrzem Miasta Świecie, a następującymi podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład Zespołu Interdyscyplinarnego:

1. Miejsko-Gminna Przychodnia w Świeciu.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świeciu.
3. Prokuratura Rejonowa w Świeciu.
4. Komendant Powiatowy Policji w Świeciu.

5. Szkoła Podstawowa Nr 8 w Świeciu.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu.
7. Stowarzyszenie Osób Bezrobotnych w Świeciu.
8. Sąd Rejonowy w Świeciu.
9. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świeciu.

Stwierdza się, że Burmistrz Świecia bez stosownego porozumienia powołał Zarządzeniem Nr 297/15 do składu ZI w Świeciu Panią Klaudię Subkowską, członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dokument sporządzony w dniu 22 września 2015r. podpisany przez zastępcę Burmistrza Pana Krzysztofa Kułakowskiego nie stanowi formy porozumienia. Czynność prawna z zakresu prawa administracyjnego nie miała formy dwustronnej w kwestii zgodności woli tych podmiotów. Zapis art. 9a ust. 8 precyzuje podstawę działania ZI: *Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta, a podmiotami, o których mowa w ust. 3 lub 5.* Porozumienia w punktach od 1 do 9 są rzeczowe i wystarczająco treściwe do prawidłowego funkcjonowania ZI.

(akta kontroli, str. 78-105)

W przedłożonej do kontroli dokumentacji stwierdzono, iż oświadczenia członków Zespołu o zachowaniu poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z pracami Zespołu Interdyscyplinarnego, są zgodne z treścią dokumentu wynikającą z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zostały one złożone organowi, o którym mowa w art. 9a ust. 2 cytowanej ustawy, tj. Burmistrzowi Miasta Świecie.

(akta kontroli, str. 106-121)

W toku przeprowadzania czynności kontrolnych korzystając z § 15 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie kontrolujący zwrócili się o przedłożenie dokumentacji z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie podlegającym kontroli. Przewodniczący Zespołu przedłożył do wglądu protokoły sporządzone w 2017 r. i 2018 r.:

1. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 01.03.2017 r.
2. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 01.06.2017 r.
3. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 23.08.2017 r.
4. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 01.12.2017 r.
5. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 01.03.2018 r.
6. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 28.05.2018 r.
7. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 30.07.2018 r.
8. Protokół z posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w dniu 29.10.2018 r.

Stwierdza się, że Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego w większości zwoływane były zgodnie z terminami określonymi w art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W jednym przypadku posiedzenie odbyło się w późniejszym terminie. Przedłożone Protokoły z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego są mało rzeczowe i nie odzwierciedlają realizacji zadań jakie winien wypełniać Zespół Interdyscyplinarny zgodnie z art. 9b ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a mianowicie integrować

i koordynować działania podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stwierdza się brak informacji z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, dotyczących ustaleń dokonanych na spotkaniach i dalszych przedsięwzięć w prowadzonych procedurach „Niebieskie Karty”.

(akta kontroli, str. 122-129)

Realizowanie procedury odebrania dzieci z rodziny w myśl art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych ustalono, że w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu sporządzono i przyjęto do stosowania Zarządzenie Nr 18/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu z dnia 03 listopada 2014r. w sprawie wprowadzenia procedury postępowania pracowników socjalnych w sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. Wypracowana procedura przedstawiona jest w sposób jasny, systemowy i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, co do postępowania służb uczestniczących w odbiorze dziecka z rodziny.

Z niniejszej procedury wynika, że Gmina Świecie zabezpiecza przewóz dziecka podczas interwencji związanej z przemocą w rodzinie do miejsca umieszczenia dziecka. Udzielono zezwolenia do wykorzystania pojazdu służbowego, będącego w dyspozycji Straży Miejskiej. Kwestię tę reguluje Zarządzenie Nr 1179/14 Burmistrza Świecia z dnia 23 września 2014 r. w sprawie współpracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a Strażą Miejską w Świeciu.

(akta kontroli, str. 55-60)

Analiza procedur „Niebieskie Karty”

Do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie podlegającym kontroli wpłynęło 148 procedur „Niebieskie Karty”, tj. 67 procedur z 2017 r. i 81 procedur z 2018 r.

Zgodnie z założeniami Programu kontroli i zasadami doboru próby przyjęto kryterium 10% wykonania analizy procedur „Niebieskie Karty”, tj. 14 Kart.

Kontroli poddano następujące procedury:

- 2017 r. – 6 procedur A.G., D.Z., E.P., W.P., B.Sz., R.L., W.J., J.J., A.S., W.K., R.Ś., K.M., D.M.,

- 2018 r. – 8 procedur J.M., S.S., M.T., A.T., D.B, K.B, W.Ś., R.G., A.S., R.S., A.Sz., J.G., A.G, K.Sz.J.Z.N, M.N.

Obsługą techniczno – organizacyjną Zespołu Interdyscyplinarnego zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu. Tam też przechowywana jest dokumentacja związana z bieżącym funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego.

W wyniku analizy terminów przekazywania wszczętych przez podmioty uprawnione procedur „Niebieskie Karty”, zespół kontrolujący stwierdza, że wszystkie formularze „NK –A” do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego przekazane zostały zgodnie z terminem określonym w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Zespół Interdyscyplinarny i Przewodnicząca Zespołu posługują się prawidłowymi pieczętkami.

Stwierdzono, że w 2017 r. oraz w 2018 r. wszystkie wpływające procedury „Niebieskie Karty” były ewidencjonowane w Rejestrze, który prowadziła i przechowywała Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego. Sposób prowadzenia przedmiotowego Rejestru świadczy o dużym zaangażowaniu w pracę osoby go prowadzącej.

(akta kontroli str. 172-186)

Przewodnicząca Zespołu posiada odrębne pomieszczenie w OPS, w którym organizowane są posiedzenia Zespołu oraz spotkania Grup Roboczych.

Kontrola poszczególnych akt wykazała:

a) wszczęcie procedury

- § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta — A” przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy

w rodzinie:

- w kontrolowanych procedurach wszczęcia dokonywały instytucje do tego uprawnione: Policja (5), Ośrodek Pomocy Społecznej (3), Oświata (2), Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (2), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (2);
- prawie wszystkie kontrolowane formularze NK - A były wypełnione w całości, co umożliwiało właściwą diagnozę wstępną rodziny, ocenę stanu faktycznego danego przypadku przemocy w rodzinie;
- na szczególne uznanie zasługują formularze NK-A wypełniane przez GKRPA;

(akta kontroli str. 333-339, 407-413, 541-547, 740-746)

b) przekazanie formularza NK - A

- § 7. ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta — A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury:

- w analizowanych formularzach „Niebieskie Karty” stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego dokonywała wpisu daty potwierdzającej otrzymanie formularza, co pozwala na dokonanie oceny prawidłowości realizacji zapisów § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury, mówiących o terminach przekazywania „Niebieskich Kart”;

(akta kontroli 339, 413, 547, 746)

c) przekazanie formularza NK - B

- § 6. 1. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta — A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta — B”:

- na podstawie kontrolowanej dokumentacji w kilku przypadkach nie było można stwierdzić, czy po wypełnieniu formularza „NK - A” osobie dotkniętej przemocą w rodzinie przekazany został formularz „NK - B” tj. pouczenie dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Czynność ta powinna być każdorazowo dokumentowana; Z informacji uzyskanych od Przewodniczącej Zespołu wynika, że osobie doświadczającej przemocy w rodzinie wraz z formularzem „NK -B” wręczana jest informacja o formach

udzielanej pomocy ze wskazaniem kontaktów teleadresowych do instytucji pomocowych. Zespół wskazuje na oferty podmiotów lokalnych, tj.: Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendę Powiatową Policji, Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, Poradni Leczenia Uzależnień, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Grupy Wsparcia dla Osób Współuzależnionych. Wręczona osobom dotkniętym przemocą informacja ukazuje również możliwość skorzystania z Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” oraz Policyjnego Telefonu Zaufania.

(akta kontroli str. 266-270)

d) przekazanie formularza NK – A do grupy roboczej

- § 8. ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta — A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazuje go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- powołanie Grupy Roboczej

- z analizy prowadzonych procedur wynika, że podmiot, który przekazuje Przewodniczącej formularz NK –A jednocześnie występuje z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Grupy Roboczej w proponowanym przez podmiot składzie. Wzór takiego wniosku załączono do Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego (zał. nr 3);

(akta kontroli str. 73, 406, 540, 739)

- stwierdzono, że Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po otrzymaniu od uprawnionego podmiotu formularza NK –A i wniosku o zwołanie posiedzenia grupy roboczej kieruje niezwłocznie zaproszenia do osób (przedstawiciele instytucji wskazanych we wniosku) na posiedzenie Grupy Roboczej. Jednocześnie wysyła wezwanie do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie;

(akta kontroli str. 400-405)

- trudno wywnioskować, kto ostatecznie wchodzi w skład Grup Roboczych, bowiem takiego powołania Przewodniczący nie dokonał z własnej inicjatywy (tylko na wniosek innych instytucji);
- w sytuacjach gdy osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy były dzieci, do składu Grupy Roboczej byli powoływani pedagodzy szkolni, psycholog;
- w rodzinie, w której istnieje problem alkoholowy byli włączani do Grup Roboczych (zajmującego się daną rodziną) przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
W aktach *monitoring sytuacji w rodzinie*, Komisja systematycznie dokonywała wpisów, co do podejmowanych działań w kierunku wskazanej osoby;
- podczas kontroli stwierdzono, że w aktach spraw nie znajdują się dokumenty potwierdzające wypełnienie przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego zapisu § 8 cytowanego rozporządzenia. Brak udokumentowania skutecznego sposobu działania Przewodniczącej Zespołu w zakresie przekazania formularza NK-A wszystkim członkom grupy roboczej, stosownie i terminach zgodnych z cytowanym przepisem prawa. Brak dowodu potwierdzającego wykonanie powyższych czynności jest niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, który nakazuje, aby wszystkie działania Zespołu były dokumentowane;
- Przewodnicząca przygotowuje miesięczne wykazy spotkań Grup Roboczych ze wskazaniem nr sprawy, daty, godziny i miejsca posiedzenia.

Poniższa tabela ukazuje częstotliwość posiedzeń grup roboczych w 2017 i 2018 roku.

Miesiąc	Liczba posiedzeń grup roboczych 2017 r.	Liczba posiedzeń grup roboczych 2018r.
Styczeń	33	38
Luty	25	33
Marzec	26	34
Kwiecień	21	33
Maj	23	34
Czerwiec	29	46
Lipiec	29	36
Sierpień	29	29
Wrzesień	31	37
Październik	23	33
Listopad	40	42
Grudzień	20	-

Stwierdza się, że posiedzenia odbywają się regularne, co znacznie może wpływać na skuteczną realizację planu pomocy w rodzinach dotkniętych przemocą, a w konsekwencji zatrzymanie przemocy w rodzinie.

(akta kontroli str. 225-265)

e) analiza sytuacji rodziny i wypełnienie formularza NK – C

- § 8. ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: *na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta – C”*

- § 16 ust 3. *Indywidualny plan pomocy może ulegać zmianie w zależności od potrzeb i sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w szczególności w sytuacjach, o których mowa w § 9 ust. 2, stwierdzono, że:*

- w większości przypadków formularz „NK - C” był sporządzany tylko i wyłącznie przez pracownika socjalnego. W trakcie kontroli Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego wyjaśniła ustnie, że pracownik Ośrodka Pomocy Społecznej po otrzymaniu informacji o wpłynięciu „NK –A” podejmuje niezwłocznie kontakt z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie. Podczas tego spotkania sporządza formularz „NK –C”; Kontrolujący analizując powyższe formularze, stwierdzają, że *Indywidualny plan pomocy*, który stanowi integralną część formularza nie był uzupełniony przez inne podmioty tj. Policję, GKRPA, Oświatę, Służbę Zdrowia czy inny podmiot wchodzący w skład Grupy Roboczej. Brak wskazania planowanych działań wynikających z planu dla ww. instytucji.

Stosowana przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego praktyka jest niezgodna z zapisem § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury Niebieska Karta, który jasno określa zasady postępowania *Na posiedzeniu członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta –C”.*

(akta kontroli str. 394-397, 483-486)

- pracownik socjalny w kontrolowanej procedurze W.Ś, R.G, podjął działania przed wpłynięciem formularza „NK –A” do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego; wynika z akt, w dniu 09.07.2018 r. NK-A została przekazana, a już w dniu interwencji tj. 04 lipca 2018 r. sporządzono formularz „NK –C”;

(akta kontroli str. 740-746 i 734-737)

- zaproszenia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie były wysyłane po zbyt odległym czasie od wszczęcia procedury, tj. po 22 dniach, 27 dniach, 34 dniach, 33 dniach;
- po wpłynięciu do formularza „NK – A” w sprawie osób wobec których toczy się już procedura - Zespół Interdyscyplinarny ponownie sporządzał formularz „NK – C” i „NK – D”. Proponuje się odstąpienie od tej praktyki i zastosowanie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury Niebieskie Karty, który brzmi: *Jeżeli zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, wypełnia się formularz „Niebieska Karta – C” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia;*
(akta kontroli str. 610-613 i 615-618)
- stwierdza się, że Grupy Robocze, w których uczestniczą osoby doznające przemocy w rodzinie były bardzo liczne (8, a nawet 9 osób). Taka sytuacja nie sprzyja otwartości i może wzbudzać lęk, wstyd u rozmówcy. Tym bardziej, że osoba najczęściej jest już po przykrych, dramatycznych zdarzeniach i poziom zaufania (do obcych ludzi) może być zdecydowanie obniżony. W myśl § 4 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: *Rozmowę z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.*
(akta kontroli str. 703, 643)
- analizując protokoły posiedzeń Grup Roboczych, stwierdza się staranne rozpoznanie sytuacji rodzin oraz trafne propozycje planu pomocy tym rodzinom. W protokole każdorazowo zamieszczony jest plan pomocy (weryfikacja planu) oraz monitoring sytuacji w rodzinie. Konkretnie działania krótkoterminowe są przypisane odpowiednim podmiotom. Taka praktyka usprawnia komunikację między podmiotami, a przede wszystkim mobilizująco wpływa na proces pomagania osobie doświadczającej przemocy w rodzinie;
- w aktach znajdowały się notatki z podejmowanych rozmów sporządzane głównie przez Przewodniczącą Zespołu (zawierały one dosłowne opisy aktów przemocy, wypowiedzi osób doznających przemocy jak i osób ją stosujących); prowadzenie tego typu dokumentacji znacznie sprzyja trafnemu rozpoznaniu problemu i monitoringowi sytuacji w rodzinie na poszczególnych etapach realizacji procedury; stanowi też ważny dowód dokumentujący przemoc dla organów właściwych do prowadzenia postępowania przygotowawczego;
Wielokrotnie widniały też notatki z wizyt dzielnicowego w środowisku, pracownika socjalnego, którzy realizują krótkoterminowe nałożone zadania zachowując zasadę interdyscyplinarności w wyniku rozeznania sytuacji rodziny;
- w rodzinie, w której istnieje problem alkoholowy byli włączani do Grup Roboczych (zajmującego się daną rodziną) przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
W aktach *monitoring sytuacji w rodzinie*, Komisja systematycznie dokonywała wpisów, co do podejmowanych działań w kierunku wskazanej osoby;
- pobierano od osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc, pisemną zgodę na podjęcie działań w procedurze „Niebieska Karta”. Postępowanie to nie znajduje oparcia w przepisach regulujących postępowanie w sprawach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Brak podstawy prawnej do stosowania ww. zgody. Wymóg jego złożenia nie może stanowić warunku rozpatrzenia sprawy konkretnej osoby/rodziny. Żaden przepis ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie uzależnia realizacji zadań zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczych od złożenia przedmiotowego oświadczenia. *Przeciwnie cytowana ustawa wyraźnie wskazuje, że „Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3, mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie: dotyczące: stanu zdrowia, nałogów, skazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym i administracyjnym, bez zgody i wiedzy osób, których te dane dotyczą (art. 9c ust. 1 ustawy). Podobnie, „Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie (art. 9d ust. 1 ustawy);*

- członkowie Grupy Roboczej składają każdorazowo w ramach prowadzonej dokumentacji NK, oświadczenia kierowane do Wójta dotyczące zachowania poufności informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań...;

Zgodnie z wykładnią obowiązującego obecnie stanu prawnego zawartą w art. 9b ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oświadczenie należy złożyć przed przystąpieniem do wykonywania czynności, o których mowa w art. 9b ust. 2 i 3 cyt. ustawy (praca w ZI i GR), a nie każdorazowo;

f) wypełnienie formularza NK - D

- § 8. ust. 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”: *członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta - D” w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie*

- § 17 ust. 1. *Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej –*

- we wszystkich analizowanych procedurach „Niebieskie Karty” Przewodnicząca Zespołu wzywała osoby na spotkanie Zespołu Interdyscyplinarnego, w wezwaniach nie zastosowano podstawy prawnej. W aktach znajdowały się potwierdzenia skutecznego doręczenia wezwań do osób stosujących przemoc;

(akta kontroli, str. 532-533)

- praktykowano sporządzanie formularzy „NK- D” z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie w przypadkach, gdy osoby te stawiały się na spotkania Grupy Roboczej,
- sporządzane formularze „NK –D” były wypełniane w sposób bardzo staranny i bardzo szczegółowy. Do formularza załączano notatki z podjętych rozmów z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- stwierdza się wysoką skuteczność pracy Grupy Roboczej w zakresie pracy z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie;
- na podkreślenie zasługuje fakt spisywania wypowiedzi stosującej przemoc w rodzinie, podanie przyczyn stosowania przemocy, co może pomóc wpłynąć na ukierunkowanie podejmowanych działań;
- nie wszystkie analizowane procedury zawierały zobowiązania jakie podjęła osoba, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

(akta kontroli, str. 527-530)

ust. 2 Spotkania z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, oraz osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie.

- w kontrolowanych aktach stwierdzono, że respektowano powyższy zapis rozporządzenia. Zastrzeżenie budzi fakt, że w pierwszej kolejności była wzywana osoba stosująca przemoc w rodzinie. Wszelkie interpretacje wskazują, że działania powinny zaczynać się od procesu pomagania osobie doświadczającej przemocy w rodzinie, a więc zasadne było by Grupa Robocza w pierwszej kolejności kierowała zaproszenie do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i wspólnie z nią wypracowała plan pomocy. Następnie lub jednocześnie członkowie Grupy Roboczej powinni kierować działania, wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie.

ust. 3. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w szczególności:

- 1) diagnozują sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą;
- 2) przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów;
- 3) motywują do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
- 4) przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków;
- 5) przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

ust. 4. Jeżeli osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, nadużywa alkoholu, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierują tę osobę do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

- na podstawie analizy dokumentacji, w tym czynności prowadzonych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych stwierdza się podejmowanie działań we wskazanym zakresie na poszczególnych etapach realizacji procedury. Dokumentowano propozycję działań, wskazywanie kierunków zmian i wnikliwe rozpoznawanie spraw poszczególnych osób i rodzin.

i) zakończenie procedury

§ 18. ust. 1. Zakończenie procedury następuje w przypadku:

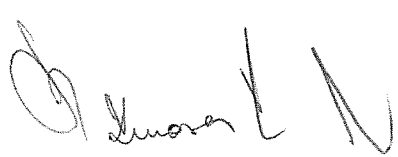
- 1) ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

ust. 2. Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który powinien zawierać:

- 1) dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia procedury;
- 3) opis podjętych działań w ramach procedury.

ust. 3. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu.

- w analizowanych procedurach pod kątem jej zakończenia stwierdzono prawidłowe dokumentowanie podejmowanych czynności w tym zakresie (protokoły posiedzeń Grup Roboczych, monitoring działań, sprawozdanie z ich realizacji przez poszczególnych przedstawicieli instytucji, informacja grupy roboczej o zakończeniu działań)

- z kontrolowanych procedur „Niebieskie Karty” wynika, że sporządzany jest Protokół zakończenia procedury z precyzyjnym opisem podjętych działań, podpisany przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Zespół w pełni realizuje § 18 ust. 3 rozporządzenia. Stosuje się praktykę informowania podmiotów uczestniczących w procedurze w sposób pisemny.

(akta kontroli, str. 342-361)

Na tym protokół zakończono.

Fakt przeprowadzenia kontroli wpisano do książki kontroli w Urzędzie Miasta w Świeciu. Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontrolerzy poinformowali Kierownika jednostki kontrolowanej o przysługujących mu uprawnieniach wynikających z § 18 rozporządzenia z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 718), tj.:

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu z kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki kontrolowanej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. O zachowaniu terminu na zgłoszenie zastrzeżeń do protokołu kontroli decyduje data nadania przesyłki.
6. Zastrzeżenia zgłoszone po terminie lub zgłoszone przez osobę nieuprawnioną pozostawia się bez rozpatrzenia.
7. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli termin odmowy podpisania protokołu, wraz z podaniem jej przyczyn, biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora wobec zastrzeżeń.
8. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.
9. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia.
10. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.
11. Protokół kontroli z uwzględnionymi zastrzeżeniami zgłoszonymi przez kierownika jednostki podlegającej kontroli bądź uzupełniony na skutek czynności dodatkowych, przesyła się bezzwłocznie do podpisu kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.
12. Podpisany protokół kontroli kierownik jednostki podlegającej kontroli zwraca niezwłocznie dyrektorowi.

13. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie, które przekazuje do akceptacji dyrektora.

14. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń wojewoda przekazuje kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach z których po jednym otrzymują:

1. Krzysztof Kułakowski - Burmistrz Miasta Świecia
2. Mikołaj Bogdanowicz - Wojewoda Kujawsko - Pomorski

BURMISTRZ

.....
/podpis kierownika jednostki kontrolowanej/
Krzysztof Kułakowski

URZĄD MIEJSKI
w Świeciu

Świecie, dnia *03.01.2019* ✓

..... 2018 r. ul. Wojska Polskiego 124

UŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

ul. Gen. Józefa Piłsudskiego 11
86-100 Świecie

86-100 ŚWIECIE

mgr Marzena Brac

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

.....
/pieczęć firmowa jednostki kontrolowanej/
Starszy Inspektor Wojewódzki

Podpis Zespołu Kontrolującego:

1. starszy inspektor wojewódzki - Beata Sulima

.....
Beata Sulima

Inspektor wojewódzki

2. inspektor wojewódzki - Anna Kuczora

.....
Anna Kuczora